

Εθνική Στρατηγική Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους

1ο Συνέδριο Επιστημονικών και Τεχνικών Επιτροπών για την Αναγέννηση του Τροόδους

Αποτίμηση του Υφιστάμενου Οδικού Δικτύου Περιοχής Τροόδους

- Παρευρισκόμενοι:**
- Γενική Τεχνική Επιτροπή ΥΜΕΕ
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή του Τμήματος Δημοσίων Έργων
  - Ειδική Τεχνική Επιτροπή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικίσεως
  - Εκπρόσωποι Επαρχιακών Διοικήσεων Λευκωσίας και Λεμεσού
  - Πρόεδρος της Αναπτυξιακής Εταιρείας Τροόδους -Ξενάκης Ξενοφώντος
- Ομάδα Μελέτης:**
- Νίκος Ηλιού, Κώστας Λαλένης, Άννα Καραμοντάνη, Μιχάλης Μιχαήλ

Παρουσίαση έγινε από τον κύριο Ηλιού, και κατά την διάρκειά της υπήρξε συμμετοχή όλων των παρευρισκομένων σε γόνιμη συζήτηση και εμπλουτισμό των θεμάτων.

Πρέπει να αξιολογηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, σε επόμενο στάδιο, και να υλοποιηθεί σε 2 επίπεδα.

- ⇒ Το πρώτο επίπεδο αφορά στην αξιολόγηση της γεωμετρικής επάρκειας του υφιστάμενου οδικού δικτύου από την οποία θα προκύψει η αναγκαιότητα των παρεμβάσεων που θα απαιτηθούν για να μπορεί να παρέχεται υψηλότερο επίπεδο εξυπηρέτησης και υψηλό επίπεδο οδικής ασφάλειας στις μετακινήσεις.
- ⇒ Το δεύτερο επίπεδο αφορά στην αξιολόγηση της λειτουργικής επάρκειας του υφιστάμενου οδικού δικτύου από την οποία θα προκύψουν οι χρόνοι διαδρομών, οι μέσες ταχύτητες στις επί μέρους διαδρομές και το υφιστάμενο επίπεδο εξυπηρέτησης στις ώρες και περιόδους κυκλοφοριακών αιχμών.

- **Ιεράρχηση οδικού δικτύου και στρατηγικός σχεδιασμός μεταφορών - Σύνδεση με τον χωρικό σχεδιασμό.**

Η ιεράρχηση του οδικού δικτύου θα βασιστεί στην ολιστική προσέγγιση των συγκοινωνιακών αναγκών κυρίως των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής του Τροόδους (για εργασία στην ευρύτερη περιοχή των μεγάλων αστικών (commuting) ή προσέγγιση σε σημαντικές δομές διοίκησης, υγείας και εκπαίδευσης) αλλά και των κατοίκων των μεγάλων αστικών κέντρων για αναψυχή και εργασία.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω :

1^{ος} Άξονας είναι η ολοκλήρωση των τμημάτων αυτοκινητοδρόμων:

- Λευκωσία – Αστρομερίτης – Ευρύχου [4 λωρίδων (Δένεια-Αστρομερίτη) 2 λωρίδων(Αστρομερίτη –Ευρύχου) επί της προτεινόμενης χάραξης)]
- Λευκωσία – Παλαιχωρίου (4λωρίδων ή ίσως 2 λωρίδων στο τελευταίο τμήμα)
- Λεμεσός – Σαϊτάς (4λωρίδων ή ίσως 2 λωρίδων στο τελευταίο τμήμα Άλασσα-Σαϊτάς)

2^{ος} Άξονας είναι η ολοκλήρωση βελτίωσης των σημαντικών επαρχιακών αξόνων:

- Ευρύχου – Κακοπετριά – Καρβουνά-Σαιττά.(Οδικό Τμήμα Ε801)
- Παραμυθάς – Αγρός (περιοχή Κουμανδαρίας).
- Παλαιχώρι – Αγρός (Περιοχή Πιτσιλιάς Λευκωσίας & Λεμεσού).
-
- Διαμόρφωση Εγκάρσιου Οδικού Άξονα (Κούκλια-Άγιος Νικόλαος Πάφου – Μανδριά – Σαϊτάς – Ζωοπηγή – Αρακαπά – Λαγεία – Βάβλα – Αυτοκινητόδρομος Λεμεσού-Λάρνακας.

3^{ος} Άξονας είναι η ολοκλήρωση βελτίωσης των σημαντικών οδικών αξόνων που ολοκληρώνουν ή συνδέουν το

Επαρχιακό Δίκτυο:

- Παρακαμπτήριος Παλώδειας – Παραμύθας-συνδετήριος δρόμος με το δρόμο Λεμεσού-Σαιττά.
- Γεράσα – Καλο Χωριό
- Κάτω Μύλος – Αγρός
- Χανδριά – Πολύστυπος
- Φτερικούδι – Άλωνα – Πολύστυπος.
- Κάτω Μύλος – Ποταμίτισσα – Δύμες- Κυπερούντα.
- Αγ Νικόλαος Πάφου - Καμινάρια

4^{ος} Άξονας είναι ο Σχεδιάσμός σημαντικών νέων οδικών τμημάτων που ολοκληρώνουν ή συνδέουν το Επαρχιακό

Δίκτυο:

- Καλοπαναγιώτης –Μουτουλλάς- Λεμύθου
- Δρόμος Απλίκι – Φαρμακάς – Οδού – Μελίνη (Αναβάθμιση οδικών τμημάτων Απλίκι – Φαρμακά και Οδού – Μελίνη)
- Ζωοπηγή-Άγιος Θεόδωρος και σύνδεση με το δρόμο Παλαιχωρίου-Αγρού

- **Αξιολόγηση των έργων περιόδου 2018-2030 - Ολοκληρωμένη πρόταση για τον σχεδιασμό - υλοποίηση έργων για τα επόμενα 12 χρόνια, με βάση τον προγραμματισμό.**

Υποβλήθηκε αναλυτική αξιολόγηση των έργων της περιόδου 2018 – 2030 με ολοκληρωμένη πρόταση για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων για την παραπάνω προγραμματική περίοδο.

Υποβλήθηκε αναλυτικός θεματικός χάρτης που απεικονίζει την παραπάνω ιεράρχηση του οδικού δικτύου ενταγμένη στο στρατηγικό σχεδιασμό μεταφορών βασισμένο κυρίως στο Χωρικό Σχεδιασμό.

- **Διερεύνηση εφικτότητας δημιουργίας συγκοινωνιακής σύνδεσης Πάφου - Λευκωσίας, με ενδιάμεσο κόμβο ή δακτύλιο Τροόδους. Εισήγηση για ένα μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του εσωτερικού και εξωτερικού οδικού δικτύου Τροόδους.**

Διαπιστώθηκε η έλλειψη στρατηγικού επιπέδου σχεδιασμού για τις μεταφορές, σε επίπεδο κράτους. Η εκπόνηση Σχεδίου για την Νήσο αναμένεται να καλύψει την έλλειψη αυτή.

Ο υπάρχων αυτοκινητόδρομος Πάφου – Λεμεσού - Λευκωσίας αποτελεί τον μοναδικό άξονα μεταφορών σε επίπεδο αυτοκινητοδρόμου που με πλήρη επάρκεια μπορεί να συνδέσει τα μεγάλα αστικά κέντρα της Κύπρου. Ο σχεδιασμός και κατασκευή δεύτερου αυτοκινητοδρόμου απο Λευκωσία - Ορεινή Μόρφου – Σόλια – Μαραθάσα – Επαρχία Παφου

είναι ανέφικτη λόγω ορεινού αναγλύφου του εδάφους, ευαίσθητης περιβαλλοντικά περιοχής, και δυσανάλογα μεγάλου κόστους κατασκευής και συντήρησης.

Οι κύριοι άξονες μεταφορών μεταξύ Πάφου και περιοχής Τροόδους συνδέονται με τον υπάρχοντα αυτοκινητόδρομο Πάφου – Λεμεσού και είναι:

α. απο Νικόκλεια, Πραιτώρι, Άγιος Νικόλαος-Μανδριά και

β. απο τον Νέο Α/Τ Λεμεσού – Σαϊτά.

Οι άξονες αυτοί διαχέονται στο οδικό δίκτυο του εσωτερικού της περιοχής Τροόδους ενώ ως έξοδοι μπορούν να λειτουργούν οι άξονες Κυπερούντας – Γαλάτας, Αλωνα – Πλατανιστάσας-Περιστερώννα, και Παλαιοχωρίου Μόρφου – Απλικίου-Λακατάμειας. Οι παραπάνω άξονες χαρακτηρίζονται απο χαρακτήρα περισσότερο τουριστικό / επισκέψεων, με ελάχιστες απαιτήσεις νέων χαράξεων και με δυνατότητες βελτιώσεων των προϋπαρχόντων οδικών αξόνων.

Εναλλακτικός και υπο προϋποθέσεις μεταφορικός άξονας (Plan B) μπορεί τέλος να θεωρηθεί ο άξονας Λευκωσίας – περιοχής των κατεχομένων – περιοχής Πύργου – Επαρχίας Πάφου.

- **Διερεύνηση εφικτότητας - βιωσιμότητας τουριστικής σιδηροδρομικής γραμμής Ευρύχου - Σκουριώτισσα και περιοχών εξυπηρέτησης.**

Η επαναλειτουργία της σιδηροδρομικής γραμμής Σκουριώτισσας (μεταλλείων) – Ευρύχου προτείνεται να συμπληρωθεί με κατασκευή νέου τμήματος μέχρι την Γαλάτα. Η γραμμή αυτή θα λειτουργήσει με κύρια στόχευση την προσέλκυση τουριστών και την περαιτέρω ανάδειξη ιστορικών και αξιόλογων στοιχείων της περιοχής. Η λειτουργία της γραμμής θα συνδυαστεί και με την δυνατότητα επίσκεψης στα μεταλλεία της Σκουριώτισσας, στο μουσείο σιδηροδρόμου της Ευρύχου και Κατυδάτων, και στα θρησκευτικά μνημεία της Περιοχής Σολέας (μνημεία Unesco, κ.α.).

Το κόστος κατασκευής σιδηροδρομικών γραμμών είναι σχεδόν μηδενικό για το τμήμα Σκουριώτισσας – Ευρύχου, εφόσον θα χρησιμοποιηθεί η παλιά χάραξη, ενώ και για το τμήμα Ευρύχου – Γαλάτας το κόστος αναμένεται να είναι συγκριτικά χαμηλό, λόγω των χαμηλών τιμών μεγεθών του έργου, που πάντως θα οριστικοποιηθούν μετά την μελέτη της όδυσής της . Για την διάθεση και λειτουργία μηχανής και βαγονιών υπάρχει ήδη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ Κυπριακού Υπουργείου Μεταφορών και του Οργανισμού Συγκοινωνιών Ελλάδας.

Συνοπτικά, η λειτουργία τουριστικής σιδηροδρομικής γραμμής Σκουριώτισσας – Ευρύχου – Γαλάτας παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες ενίσχυσης της συνδυασμένης τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής, με πολλά θετικά και σχεδόν μηδενικά αρνητικά στοιχεία.